

PREPORUKE ZA PROVOĐENJE INDIVIDUALIZIRANOG PRISTUPA U NASTAVNOM RADU (poremećaj pažnje i hiperaktivnost)

- ✓ postaviti jasna pravila u razredu
- ✓ strukturirati okolinu tako da učenik uspješno završi zadatak (staviti naglasak na ono što dijete može radije nego na ono što ne može učiniti)
- ✓ ne remetiti organizaciju klupa u razredu
- ✓ učenik sjedi u prvom redu, blizu učitelja, odmaknuto od buke (ne pokraj vrata, prozora ako je uz ulicu....)
- ✓ učenik češće sjedi sam u klupi
- ✓ izlaganje obogatiti pričama, slikama, filmovima, audiomaterijalima i sl., kombinirati govorne, vizualne, pisane metode
- ✓ nabrojati, napisati i izreći sve korake potrebne za izvršenje zadataka
- ✓ skratiti pismene zadatke u odnosu na ostalu djecu u razredu, ali to učiniti nenapadno, i ne isticati pred razredom djetetova ograničenja
- ✓ omogućiti dodatno vrijeme, omogućiti usmeno ispitivanje, koristiti jasne, čitljive i pregledne forme za pisane testove
- ✓ pripremiti pisani materijal s podcrtanim bitnim dijelovima i idejama vodiljama, predočiti uz tekst bitne činjenice na koje treba obratiti pažnju
- ✓ omogućiti alternativne načine provjere znanja (usmeno, tipkani izvještaji, audio i video prezentacije i sl.)
- ✓ česte izmjene zadataka i kombinirati teške i lake, zabavne i dosadne
- ✓ razbiti aktivnosti u manje jedinice
- ✓ omogućiti alternativne načine rješavanja zadataka, s reduciranim potrebama za pisanjem, verbalno izlaganje, izrada mapa i grafikona, korištenje slikovnog materijala
- ✓ ocjenjivati sadržaj, ne rukopis
- ✓ pohvaliti trud koji dijete ulaže u određeni zadatak
- ✓ ako učenik griješi, objasniti što ne valja, ne grditi ga, uvijek je potrebno pokazati što i kako treba učiniti ili mu pomoći da sam dođe do rješenja – tada ga je obvezno potrebno pohvaliti

- ✓ učitelj kontinuirano usmjerava djetetovu pažnju ili verbalno (pita nešto jednostavno, što može i ne mora imati čvrste veze s predavanjem) ili neverbalno (pokaže djetetu prstom u knjizi mjesto gdje se čita, priđe i lagano ga dodirne po ramenu, učitelj prati slijedi li učenik zadatke u kontrolnom radu, uspijeva li prepisati s ploče ono što je za njega predviđeno)
- ✓ privući učenikovu pažnju prije davanja uputa
- ✓ učeniku davati jednostavne, konkretne upute i provjeriti je li razumio – pitati ga da ponovi što se od njega traži
- ✓ upute govoriti smirenim i blagim glasom
- ✓ ne propustiti pohvaliti dijete za praćenje uputa, bilo o čemu se radi (klimnuti mu glavom i nasmiješiti se, dodirnuti po rame, izgovoriti pohvalu pred razredom ili samo njemu, nacrtati sunce, srce, cvijet ili bilo koji pozitivan simbol u bilježnicu, napisati pohvalu)
- ✓ davati pravovremene obavijesti o promjeni aktivnosti (npr. "imate pet minuta do završetka tog zadatka i prelaska na drugi..."), pravovremeno obavijestiti o očekivanjima u sljedećoj aktivnosti (npr. "za sljedeći zadatak trebate..."), specificirati sredstva potrebna za izvršenje aktivnosti
- ✓ učenika uposliti malim zadacima: zamoliti ga da opere spužvu, donese kredu, potraži nekoga i sl.
- ✓ omogućiti česte prilike za ustajanje i kretanje uokolo, omogućiti prostor za kretanje, smisliti aktivnosti koje uključuju i zahtijevaju kretanje
- ✓ podučavati metodama samonadzora – poticati prekidanje rada i provjeru urađenog
- ✓ poticati učenika kako bi aktivno sudjelovao na satu i kako bi mu se zadržala pažnja
- ✓ nagraditi poželjno ponašanje
- ✓ omogućiti prilike za pomaganje drugima, za izražavanje empatije
- ✓ ne isključivati ga iz razrednih aktivnosti
- ✓ često provjeravati napredak
- ✓ prihvatiti dijete takvo kakvo ono jest i pomagati mu u prilagodbi